

С. Дюкинъ (Пенза).

Жуки-усачи Пензенской губерніи (Coleoptera, Cerambycidae).

S. Djukin (Penza).

Liste des Cerambycides capturés dans le gouvernement de Penza (Coleoptera).

Собирая насѣкомыхъ въ теченіе ряда лѣтъ въ Пензенской губерніи (преимущественно въ окрестностяхъ г. Пензы и с. Калдусы Чембарскаго уѣзда), я больше вниманія удѣлялъ представителямъ сем. усачей, перечень видовъ которыхъ здѣсь и привожу.

1. *Spondylis biprestoides* L. — 24—29. VI. 1910, П. ¹⁾, Засурское лѣсничество, сосновый лѣсъ.

2. *Prionus coriarius* L.—П., 27. VI. 06, VII. 07, VI—VII. 10, VII. 11, въ лѣсу на лету послѣ заката солнца, днемъ на стволахъ различныхъ лиственныхъ породъ.

3. *Rhagium sycophanta* Schrank.—П., Засурское лѣсничество 14. V. 10, 8. VI. 10, 15. VI. 11.

4. *Rh. mordax* Deg.—П., Засѣка V—VI. 07, V—VI. 10, V—VI. 11, на цвѣтахъ *Spiraea* и на сокѣ, вытекающемъ изъ коры дуба; 3—30. IX. 10 подъ корой березовыхъ пней, въ коконахъ.

5. *Rh. inquisitor* L.—20. VIII—30. IX. 10, П., Засур. лѣснич. подъ корой сосновыхъ пней.

6. *Stenochorus meridianus* L.—К., 18. VII. 04, 7. VII. 11; П., Засѣка 17. V. 06, 8. VII. 07, 31. V—24. VI. 10, VI. 11. на цвѣтахъ зонтичныхъ растений.

7. *Evodinus interrogationis* L.—П., Засѣка 16. V. 06 на цв. калины, 8. VI. 07, 4—17. V. 10, на цв. лютика, V—VI. 10 на цв. зонтичныхъ V—VI. 11.

¹⁾ Сокращенія, принятыя въ перечнѣ: П. — окрестности г. Пензы; К.— с. Калдусы.

8. *Acmaeops collaris* L.—П., Засѣка V. 10 на цв. зонтичныхъ; К., 8. VI. 11.
9. *Anoplodera sexguttata* Schall.—К., 31. V. 11; П., Засѣка, 3. VI. 10.
10. *Vadonia livida* F.—П., Засѣка 13. VI. 10 на цв. зонтичныхъ; К., 18. VI. 11.
11. *Leptura rubra* L.—П., Засѣка VI, VII. 07, VII. 10.
12. *L. dubia* Scop.—П., Ахуны 15. VI. 11.
13. *Pachytodes erratica* Dal m.—П., Засѣка 18. VI. 07, VI—VII. 10.
14. *Strangalia nigripes* Deg.—Тамъ же 3. VI. 07, V—VI. 10 на цв. зонтичныхъ.
15. *Str. thoracica* Creutz.—Тамъ же 16. VI. 11.
16. *Str. quadrifasciata* L.—Тамъ же 23. VI. 07, VI—VII. 10, VI. 11.
17. *Str. maculata* Poda.—Тамъ же V—VII. 07, V—VI. 10, VI. 11.
18. *Str. aethiops* Poda.—Тамъ же V. 10, VI. 11.
19. *Str. melanura* L.—Тамъ же VI. 07, V—VI. 10, VI. 11; Засурское лѣснич. 7. VII. 10.
20. *Str. bifasciata* Müll.—П., Засурское лѣснич. 16. VI—23. VII. 10, на цв. зонтичныхъ
21. *Str. attenuata* L.—Тамъ же 7. VII. 10; Засѣка VI—VII. 07, VI. 10, VI. 11.
22. *Allosterna tabacicolor* Deg.—П., Засѣка 24. V—6. VI. 10.
23. *Necydalis major* L.—К., 3, 23. VII. 04 на ивѣ; П. 19. VI. 07 на стволѣ яблони; Засурск. лѣснич. 15. VI. 11 при кошеніи среди мелколѣся; 5. VII. 11 на листьяхъ дуба.
24. *Criocerphalus rusticus* L.—П., Засурск. лѣсн.
25. *Rhopalopus clavipes* F.—К., 25. VII. 04, 22. VI. 11.
26. *Rh. macropus* Germ.—П., Засѣка 27—28. V. 10, на вязѣ.
27. *Aromia moschata* L.—Тамъ же 4. VI. 11 на свѣжесрубленномъ пнѣ дуба; К., 28. VI. 04, 10. VI. 07 на листьяхъ ивы.
28. *Purpuricenus koehleri* L.—К., 12. VIII. 04, 24. VI. 05 на ветлахъ.
29. *Plagionotus detritus* L.—П., Засѣка VI. 07, VI. 10, VI. 11 на срубленныхъ деревьяхъ и дровахъ.
30. *Pl. arcuatus* L.—П., VI. 04, VI. 10, VI. 11 въ тѣхъ же условіяхъ, какъ и предыдущій видъ.
31. *Pl. floralis* Pall. var. *pruinosis* K r.—К., 20. VI. 11.
32. *Xylotrechus rusticus* L.—П., Засѣка 31. V. 10 на пнѣ березы.
33. *Clytanthus herbsti* Grav m.—Тамъ же 16. VI. 11.

34. *Dorcadion fuliginator* L.—К., 23. IV. 11, 18. V. 11 по дорогамъ, межамъ и въ ловушкахъ.
35. *Lamia textor* L.—К., 14. VI. 04; П., Засѣка 15. V. 06, V—VI. 10; К., 21. IV—30. VIII. 11. Большею частью встрѣчается на вѣтвяхъ ивъ, также въ травѣ и по дорогамъ.
36. *Acanthoderes clavipes* Schrnk.—П., Засѣка V—VI. 10, 17. VI. 11.
37. *Acanthocinus aedilis* L.—П., Засурск. лѣсн. 22. IV—9. V. 10, IV. 11 на свѣжесрубленныхъ пняхъ и на бревнахъ; 9. IX. 10—куколка подъ корою сосны.
38. *Liopus punctulatus* Payk.—Тамъ же 1. VI. 10 на корѣ дуба.
39. *Haplocnemia curculionoides* L.—Тамъ же 4. VI. 10, VI. 11 на дровахъ въ лѣсу.
40. *Anaesthetis testacea* F.—К., 6, 24. VI. 11.
41. *Agapanthia lineatocollis* D o p o v.—К., 28. VI. 04 на ивѣ; П., Засѣка 21, 27. V. 10 при кошени.
42. *Saperda carcharias* L.—П., Засѣка VII—IX. 07, VII—VIII. 10, VI—VII. 11 на стволахъ и листьяхъ осины; К., 28. VI. 11.
43. *S. similis* Laich.—К., 23. VI. 04 ♂ и ♀ на листьяхъ ивы; П., Засѣка 24. VII. 10.
44. *S. populnea* L.—К., 27—31. V. 11.
45. *S. perforata* Pall.—П., Засѣка 27. V. 10 на стволѣ ивы.
46. *Phytoecia ephippium* F.—Тамъ же 17. V. 10; Засурск. лѣснич. 15. VI. 11; К., 9. VI. 04, 31. V. 11.
47. *Ph. cylindrica* L.—П., Засѣка 10. V. 10; Засурское лѣснич. 15. VI. 11 при кошени.
48. *Oberea oculata* L.—К., 23. VI—4. VIII. 11 на листьяхъ ивы.

Въ заключеніе считаю долгомъ принести свою благодарность Г. Г. Якобсону, любезно взявшему на себя трудъ провѣрки опредѣленнаго мною матеріала.